

Olsztyn, dn. 27.08.2024 r.

KOMENDA WOJEWÓDZKA POLICJI
W OLSZTYNIE

Kn - 2443 /2265/ 2024

Biuro
Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur

Dyrektor Zespołu
Pan
Rafał Kulas

Szanowny Panie Dyrektorze,

Zajmując stanowisko odnoszące się do treści Raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Policji ... (uzwanej w dniu 28.03.2024 r.) przesłanego pismem KMP.570.4.2024.AN z dnia 30.07.2024 r., informuję co następuje:

- w odniesieniu do zalecenia zawartego w pkt. VI B 30 Raportu ..., cyt. „Przedstawiciele KMPT zalecają umieszczenie kopii regulaminu pobytu w izbie oraz wykazu instytucji stojących na straży praw nieletnich w miejscu i na wysokości, które umożliwią osobom zatrzymanym łatwe zapoznanie z ich treścią. (...)”.

Wydrukowano Regulamin Pobytu w izbie oraz wykaz instytucji stojących na straży praw nieletnich, które zostaną umieszczone w pomieszczeniach Policyjnej Izby Dziecka Wydziału Konwojowego KWP w Olsztynie (dalej PID) określonych w § 40 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb, tj. w sypialniach dla nieletnich, świetlicy i izolatce sanitarnej, w miejscu (na ścianie pomieszczeń) i na wysokości umożliwiającej zatrzymanym osobom nieletnim łatwe zapoznanie się z ich treścią.

- w odniesieniu do zalecenia zawartego w pkt. VI C 32 Raportu ..., cyt. „KMPT zaleca wyposażenie placu spacerowego w częściowe zadaszanie i ławkę”.

- Ławka została zamówiona i zostanie zadysponowana na plac spacerowy PID.

- W ramach podjętych działań toczy się postępowanie w postaci zbierania ofert na wykonanie prac polegających na częściowym zadaszeniu placu spacerowego. Mając na uwadze idee wskazanego działania tj. zapewnienie nieletnim przebywającym w PID możliwości pobytu na świeżym powietrzu przy niesprzyjających warunkach atmosferycznych informuję, że zaplanowano wykonanie zadaszenia tzw. łącznika pomiędzy budynkiem PID a placem spacerowym i usytuowania tam ławki. Powyższe umożliwi bezpieczny pobyt nieletnich na świeżym powietrzu podczas warunków atmosferycznych wskazanych w rzeczonym punkcie *Raportu*
- w odniesieniu do rekomendacji zawartej w pkt. VI C 34 *Raportu* ..., cyt. „Krajowy Mechanizm rekomenduje dostosowanie instalacji przywoławczej do wyżej wymienionych wymagań rozporządzenia (§ 1 pkt 3 załącznika nr 13 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r.) przy planowanych pracach remontowych oraz wprowadzenie tymczasowych rozwiązań technicznych, które umożliwią swobodne wezwanie funkcjonariuszy osobie z ograniczoną sprawnością ruchową przebywającej na łóżku w pokoju sypialnym”.

Podjęto działania mające na celu wyposażenie sypialni dostosowanej do potrzeb nieletnich z niepełnosprawnościami w ten sposób by przyciski instalacji przyzywowej znajdowały się zgodnie z warunkami określonymi w § 1 pkt 3 *Załącznika 13.* do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb, tj. na ścianie obok jednoosobowego łóżka lub materaca, na wysokości 80-110 cm od podłogi i wyróżnione były barwą z płaszczyzny ściany. W przedmiotowej sprawie toczy się postępowanie w postaci zbierania ofert na wykonanie ww. przedsięwzięcia.

ANTA

Warszawa, 24-01-2025 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur

KMP.570.4.2024.AN

Pani

kom. Małgorzata Demianiuk

Kierownik Policyjnej Izby Dziecka

w Olsztynie

Szanowna Pani Kierownik,

w dniu 28 marca 2024 r. przedstawicielki Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur przeprowadziły wizytację prewencyjną Policyjnej Izby Dziecka w Olsztynie.

Wszelkie uwagi i wnioski, wynikające z czynności podjętych w trakcie pobytu przedstawicielek Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur w tej placówce, przedstawione zostały w raporcie powizytacyjnym (KMP.570.4.2024.AN), z prośbą o ustosunkowanie się do zawartych w nim zaleceń.

Inspektor Radosław Drach p.o. Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie, w piśmie z dnia 27 sierpnia 2024 r. (Kn-2449/2265/2024) odniósł się do zawartych w Raporcie rekomendacji.

W odpowiedzi wskazano m.in., iż zamówiona została już ławka, która następnie umieszczona zostanie na placu spacerowym, jak również trwa postępowanie w postaci zbierania ofert na wykonanie prac częściowego zadaszania placu spacerowego oraz wyposażenia sypialni dostosowanej do potrzeb nieletnich z niepełnosprawnościami w przycisk instalacji przywoławczej, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W związku z powyższym, na podstawie art. 17 ust. 1 oraz 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2024 r., poz. 1264 ze zm.) zwracam się z uprzejmą prośbą o przekazanie informacji:

- czy plac spacerowy został już wyposażony w ławkę;
- czy plac spacerowy został już częściowo zadaszony;
- czy dostosowano już instalację przywoławczą w sypialni dla nieletnich z niepełnosprawnościami do obowiązujących przepisów; jeżeli nie – w jaki sposób umieszczona tam osoba może wezwać funkcjonariusza.

Proszę o przekazanie wnioskowanych informacji w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego pisma.

Z poważaniem

Rafał Kulas

Dyrektor Zespołu

/-wydano i podpisano elektronicznie/

Komenda Wojewódzka Policji
w Olsztynie

Olsztyn, dn. 27.01.2025 r.

Kn - 257 /2025

Pan
Rafał Kulas
Dyrektor Zespołu
Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur

Szanowny Panie Dyrektorze,

W odpowiedzi na Pismo KMP.570.4.2024.AN z dnia 24 stycznia 2025 roku informuję, że zalecenia przedstawione w raporcie powizytacyjnym zostały w całości zrealizowane.

Zadaszony łącznik pomiędzy budynkiem PID, a placem spacerowym został wyposażony w dwie ławki. Dodatkowo na placu spacerowym znajduje się kolejna ławka. Instalacja przywoławcza w sypialni dla nieletnich z niepełnosprawnościami została zainstalowana w trzech punktach na wysokości 90 cm zgodnie z wytycznymi Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lipca 2023 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb*", gdzie wymagana wysokość to 80 – 110 cm.

Z poważaniem
NACZELNIK
Wydziału K...
KWP w O...

Warszawa, 01-08-2024 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Krajowy Mechanizm Prewencji

KMP.570.4.2024.AN

Pani

SSR Anita Żuralska – Grochocka

**Prezes Sądu Rejonowego w Nowym
Mieście Lubawskim**

**Sąd Rejonowy w Nowym Mieście
Lubawskim**

e-PUAP

Dotyczy: [REDACTED]

Szanowna Pani Prezes,

od 2008 r. Rzecznik Praw Obywatelskich sprawuje funkcję krajowego mechanizmu prewencji tortur, w rozumieniu Protokołu fakultatywnego do Konwencji ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r. (dalej OPCAT). Polska przystąpiła do OPCAT na podstawie uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie i stanowi on część krajowego porządku prawnego (art. 87 i 91 Konstytucji).

Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur (dalej Krajowy Mechanizm, KMPT) jest niezależnym organem monitorującym, uprawnionym na mocy art. 19 ust. 1 OPCAT do

regularnego sprawdzania sposobu traktowania osób pozbawionych wolności w miejscach zatrzymań, przez które w świetle art. 4 OPCAT rozumie się wszystkie miejsca pozostające pod jurysdykcją i kontrolą państwa – strony, gdzie przebywają lub mogą przebywać osoby pozbawione wolności na podstawie polecenia organu władzy publicznej bądź za jego namową, zgodą lub przyzwoleniem. Do miejsc takich zaliczyć można m.in.: policyjne miejsca zatrzymań, w tym policyjne izby dziecka.

Realizowane przez przedstawicieli Krajowego Mechanizmu wizytacje mają na celu, zgodnie z art. 19 OPCAT, sprawdzenie zarówno sposobu traktowania osób pozbawionych wolności, poziomu respektowania przez pracowników tych miejsc tzw. minimalnych gwarancji antytorturowych, ocenienie warunków socjalno-bytowych związanych z pozbawieniem wolności, jak również ocenienie legalności i zasadności pozbawienia wolności.

W dniu 28 marca 2024 r. przedstawicielki Krajowego Mechanizmu przeprowadziły niezapowiedzianą, prewencyjną wizytację Policyjnej Izby Dziecka w Olsztynie, przy ul. Borowej 9A.

W ramach podjętych czynności, przedstawicielki KMPT dokonały analizy wybranych teczek osobowych nieletnich umieszczonych w wizytowanej jednostce. Analizie poddano m. in. dokumentację nieletniego będącego obywatelem Niemiec, który zatrzymany został na terytorium Polski 21 marca 2023 r. Niepokój delegacji wzbudził fakt, że w postanowieniu wydanym w tym samym dniu przez sędziego Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lubawskim¹ jako podstawę prawną umieszczenia w PID wskazano art. 49 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich². Przytoczony przepis jasno stanowi, że w policyjnej izbie dziecka można umieścić nieletniego zatrzymanego w trakcie jego samowolnego pobytu poza młodzieżowym ośrodkiem wychowawczym, okręgowym ośrodkiem wychowawczym, zakładem poprawczym albo schroniskiem dla nieletnich, na czas niezbędny do przekazania nieletniego do właściwego ośrodka, zakładu albo schroniska, nie dłużej jednak niż na okres 5 dni.

Podkreślenia wymaga, że nieletni w chwili zatrzymania nie był wychowankiem żadnej z przytoczonych instytucji, nie popełnił także żadnego czynu karalnego. Zatrzymany uciekł z domu rodzinnego w Niemczech kilka miesięcy

wcześniej; odwiedzwszy po drodze kilka innych państw, dotarł do Polski, gdzie nie miał zapewnionego żadnego schronienia. **Tym samym w przypadku nieletniego nie wystąpiły przesłanki wskazane w przytoczonym przepisie, które stanowiłyby podstawę do umieszczenia zatrzymanego w policyjnej izbie dziecka.**

Ze względu na powyższe, Krajowy Mechanizm pozytywnie ocenił działania podjęte przez funkcjonariuszy, jak i kierowniczkę Izby, których celem było potwierdzenie statusu nieletniego, ze względu na niejasną podstawę prawną umieszczenia w PID. Kierowniczka Izby kontaktowała się telefonicznie zarówno z sędzią Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lubawskim, który wydał postanowienie, jak i sędzią Sądu Rejonowego w Olsztynie, który sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem Izby, aby upewnić się, czy zasadne jest przyjęcie nieletniego do PID zgodnie ze wskazaną w postanowieniu podstawą prawną. Z obu rozmów sporządzone zostały notatki służbowe, które znajdowały się w dokumentacji nieletniego. Sędzia Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lubawskim wskazał, że kierował się dobrem nieletniego, który powinien zostać przez funkcjonariuszy przyjęty do Izby. Sędzia Sądu Rejonowego w Olsztynie, również powołując się na okoliczności sprawy, uznał, że należało chłopca przyjąć do Izby, pomimo wskazania niewłaściwej, jego zdaniem, podstawy prawnej umieszczenia w PID.

Krajowy Mechanizm pragnie podkreślić, że umieszczenie w policyjnej izbie dziecka stanowi pozbawienie wolności nieletniego. Umieszczenie w miejscu izolacji, które w rygorystyczny sposób ingeruje w prawo człowieka do wolności i samodzielnego podejmowania decyzji dotyczących swojej osoby, powinno odbywać się na podstawie i w granicach obowiązującego prawa oraz po zaistnieniu konkretnych przesłanek, które w analizowanym przypadku nie zaszły.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 3 oraz art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1058 ze zm.) zwracam się z uprzejmą prośbą o przekazanie poniższych informacji w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego pisma:

- jakimi przesłankami kierował się Sędzia wydający postanowienie w przedmiocie zatrzymania oraz umieszczenia nieletniego w policyjnej izbie dziecka na podstawie art. 49 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich, pomimo, że nieletni nie dopuścił się czynu karalnego oraz nie był wychowankiem żadnej z wymienionych placówek wychowawczo-resocjalizacyjnych?

- czy do Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lubawskim wpłynęło zażalenie Strony do innego składu sądu pierwszej instancji na postanowienia sądu pierwszej instancji, w przedmiocie polecenia zatrzymania i umieszczenia w policyjnej izbie dziecka³? Jeżeli tak, proszę o wskazanie sygnatury postępowania.

Z poważaniem

Rafał Kulas

Dyrektor Zespołu

/-wydano i podpisano elektronicznie/

³ Na podstawie art. 83 ust. 2 pkt 1, ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

Sygn. [REDAKTOWANE]
dot. KMP.570.4.2024.AN

Nowe Miasto Lubawskie, 20.08.2024 r.

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2024 -08- 23
ZAL.	NR

Biuro Rzecznika Praw Dziecka
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

W odpowiedzi na wystąpienie z dnia 01.08.2024 r. o sygn. KMP.570.4.2024.AN uprzejmie informuję, co następuje:

1. Z materiałów przekazanych tut. Sądowi przez Komendę Powiatową Policji w Nowym Mieście Lubawskim w dniu 21.03.2024 r. o godz. 15:20 wynika, iż nieletni [REDAKTOWANE] faktycznie został przetransportowany do jednostki Policji w dniu 20.03.2024 r. ok. godz. 16:40. Do czasu przekazania sprawy Sądowi Policja podejmowała czynności mające na celu pomoc w jego dostaniu się do domu na terenie Niemiec, niemniej ostatecznie udzieleniem pomocy w tym przedmiocie nie był zainteresowany Konsulat Generalny Republiki Federalnej Niemiec w Gdańsku (placówka nie zamierzała podjąć żadnych czynności w sprawie swojego obywatela), Jugentamt w Reutlingen (placówka nie była w stanie pomóc w odebraniu i przetransportowaniu chłopca do Niemiec) oraz ojciec nieletniego [REDAKTOWANE] (oświadczył, iż nie przyjedzie po syna do Polski).
2. Mając na uwadze powyższe dane postanowieniem z dnia 21.03.2024 r. wobec nieletniego wszczęto postępowanie o demoralizację (włóczęgostwo) i kolejnym postanowieniem z tego samego dnia nieletniego zatrzymano i umieszczono w Policyjnej Izbie Dziecka w Olsztynie. Jako podstawę prawną ostatniego z rozstrzygnięć przyjęto art. 49 ust. 1 pkt 2 uwrn, który dotyczy sytuacji najbardziej zbliżonej do tej dotyczącej nieletniego w niniejszej sprawie. Jego intencją było zapewnienie dziecku opieki po jego pobycie przez ponad dobę na terenie nowomiejskiej jednostki Policji.
3. W dniu 22.03.2024 r. z urzędu wszczęto postępowanie w przedmiocie umieszczenia małoletniego [REDAKTOWANE] w rodzinie zastępczej (sygn. [REDAKTOWANE] i w trybie zabezpieczenia umieszczono go w pieczy zastępczej, a wykonanie postanowienia zlecono Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim nie później, niż do dnia 26.03.2024 r. do godz. 16:00. Placówka ta w dniu 26.03.2024 r. pocztą internetową poinformowała tut. Sąd, iż nie jest w stanie wykonać tegoż postanowienia, co zdawało się być oczywiste, bowiem tut. Sądowi znany jest systemowy problem związany z wykonywaniem postanowień o umieszczeniu małoletniego w pieczy zastępczej (w tym w ramach zabezpieczenia) istniejący od 2023 r. i dotyczący on całego kraju, co wynika chociażby z korespondencji tut. Sądu z Wojewodą Warmińsko – Mazurskim.
4. Ostatecznie chłopca na mocy postanowień z dnia 26.03.2024 r. w sprawie [REDAKTOWANE] i [REDAKTOWANE] zwolniono z policyjnej izby dziecka oraz oddano pod opiekę [REDAKTOWANE], który zobowiązał się do zapewnieniu mu opieki i transportu na teren Niemiec.

5. Konkludując umieszczenie [REDACTED] w Policyjnej Izbie Dziecka w Olsztynie miało na celu zapewnienie mu opieki wobec braku współdziałania ze strony innych placówek, kierowano się zatem jego dobrem [REDACTED] w razie brak innych możliwości zapewnienia nad nim jakiegokolwiek

Sędzia Sądu Rejonowego

Marcin Perliński